

KURIER Wileński

PIĄTEK, 7 SIERPNI 1992 R.
Nr 153 (11922)

Posiedzenie rządu Republiki Litewskiej

WILNO (ELTA). W Ministerstwie Gospodarki odbyło się 5 sierpnia kolejne posiedzenie rządu. Przewodniczył mu premier Aleksandras Abišala. Informację o pracy i problemach tego ministerstwa otrzymał jego kierownik Albertas Štumenas. Wiceministrowie złożyli informacje na temat zarządzania gospodarką, stosunków gospodarczych z zagranicą, inwestycji, handlu, prywatyzacji, polityki cen, zarządzania przemysłem i in.

Wydzielono, co należy zmienić w pracy ministerstwa, aby skutecznie koordynować działalność służb rolnictwa, przemysłu, przedsiębiorstw handlowych, banków, statystyki i innych resortów. Wymieniono poglądy na temat opracowania niezbędnych dla stabilizacji sytuacji gospodarczej ustaw, uregulowania rozliczeń z partnerami handlowymi z krajów WPN, ożywienia handlu z Zachodem. Na wniosek

premiera utworzono stałe czynny ośrodek konsultacyjny spośród przedstawicieli ministerstw gospodarki i finansów oraz Banku Litewskiego, który operatywnie rozstrzygać będzie sprawy przysięgnięcia wzajemnych rozliczeń między podmiotami gospodarczymi, ich kredytowania itp.

Na temat prywatyzacji oraz poprawy pracy niektórych innych służb Ministerstwa Gospodarki na posiedzeniu mówił wicepremier Bronisławas Lubys.

W posiedzeniu uczestniczyli wiceministrowie finansów, międzynarodowych stosunków gospodarczych, handlu i zasobów materialnych, przedstawiciele Banku Litewskiego, innych zainteresowanych resortów, pracownicy aparatu rządowego.

Rząd powziął uchwałę o trybie kredytowania przedsiębiorstw rolnych.

„Skrzydlaty“ dysk Ubartasa

Rzut mój w rozwarcie zaczyna się dłoń,
Rzut mój się kończy nie wiadomo gdzie,
Dysk, niby dukat polskiłwiy, dzwoni
Poza światłami, za metalami, we mgłę.

Ten fragment wiersza pod tytułem „Dyskobol“ z cyklu „Laur olimpijski“ znakomitego polskiego poety K. Wierzyńskiego, mimo że został napisany przed ponad 60 laty, pasuje jak ulał do uwieńczenia wyczynu, jakiego przedwczoją wieczorem dokonał w finałowym konkursie rzutu dyskiem podczas Igrzysk Olimpijskich w Barcelonie Romas Ubartas. Wyczyn to nietuzinkowy — Ubartas uzyskał odległość 65.12 m i sięgnął po pierwszy w historii startów sportowców litewskich w Igrzyskach Olimpijskich złoty medal. Trójbarwna zatem wjedzie na najwyższy maszt!

Kto był i pozostaje wykonawcą zamierzeń KGB w skłócaniu Litwinów z Polakami?

— To pytanie poruszył podczas tradycyjnego briefing'u Rady Najwyższej RL deputowany do RL, redaktor naczelny dziennika „Kurier Wileński“ Zbigniew BALCEWICZ. Powiedział on m.in., że komisja specjalna parlamentu do zbadań działalności KGB w Litwie kierowana przez B. GAJLAUSKASĄ pracuje opieszale i do dziś potrafiła ujawnić tylko nazwiska niektórych agentów spośród obecnych polityków. Aby oprócz agentów KGB byli przede wszystkim i konkretni wykonawcy zamierzeń KGB. O śladnym z nich dotychczas nie powiedziano publicznie. Słusznie się mówi, że do skłócenia Litwinów z Polakami przyczyniły się służby specjalne — kontynuował Z. Balcewicz, ale czyniły to poprzez konkretnych ludzi działających w różnych strukturach i organizacjach. Jeśli chodzi o sprawy litewskie — polskie, to wiele się potrudziło na niwie skłócania pozostających działaczy tzw. rady opozycyjnej ds. Litwy Wschodniej, „litwinii“ z jednej strony oraz polityków polskich organizacji — z drugiej. Wielu z nich swą działalność kontynuuje nadal.

Szkoda, że również do aktywność podkomisji Litwy Wschodniej Państwowej Komisji Problemów Regionalnych częściowo weszli ludzie, którzy już przedtem zdążyli wiele naszkodzić dla stosunków litewsko - polskich. Aby nadal utrzymać się na fali popularności, oni swą działalność, ale już w innym charakterze. To samo dotyczy również poszczególnych działaczy organizacji polskich na Litwie. Zarówno jedni, jak i drudzy nacjonalistycznie nastawieni pseudopatrioci jednakowo szkodzi Litwie.

Ustosunkowując się do zamieszczonej w gazecie „Lietuvos aidas“ publikacji L. PECZELIUNIE „Gazeta państwowa — przedcwo państwa“ Z. Balcewicz katęgorycznie odrzucił zarzuty pod adresem „Kuriera Wileńskiego“ podkreślając, że zarówno on, jak i redagowany przez niego dziennik zawsze opowiadał się za niepodległą i demokratyczną Litwą dla wszystkich jej obywateli. Jednocześnie podkreślił, że gazeta zawsze opowiadała się za

(Dokończenie na str. 2)

Uchwała Głównej Komisji Wyborczej

W myśli artykułu 8 Ordynacji Wyborczej do Sejmu Republiki Litewskiej Główna Komisja Wyborcza postanawia:

- utworzyć następujące jednomandatowe okręgi wyborcze w wyborach posłów do Sejmu Republiki Litewskiej:
  - miasto Wilno
  - Naujamiestis — okręg wyborczy nr 1 (centrum starostwa Naujamiestis, Gedimino pr. 24). W okręgu: starostwa Naujamiestis i Zwernynas.
  - Senamiestis — okręg wyborczy nr 2 (centrum — starostwo Senamiestis, Pilies 36). W okręgu: starostwa Senamiestis i Szniupikiai.
  - Antakalinis — okręg wyborczy nr 3 (centrum — starostwo Antakalinis, Szilo 13). W okręgu: starostwa Antakalinis i Rasu.
  - Zirmunai — okręg wyborczy nr 4 (centrum — starostwo Zirmunai, Rinkines 9). W okręgu: starostwo Zirmunai.
  - Fabijoniszkes — okręg wyborczy nr 5 (centrum — starostwo Fabijoniszkes, S. Stanevicius 24). W okręgu: starostwa Fabijoniszkes i Werkiiai.
  - Szeszkinis — okręg wyborczy nr 6 (centrum — starostwo Szeszkinis, Szeszkinis 30). W okręgu: starostwa Szeszkinis i Wirszuliszkes.
  - Justiszkes — okręg wyborczy nr 7 (centrum — starostwo Justiszkes, Justiszkiu 62a). W okręgu: starostwa Justiszkes, Paszliciziai i Plaiite.
  - Karoliniszkes — okręg wyborczy nr 8 (centrum — starostwo Ka-

- roliniszkes, Zwaigždziu 20/2). W okręgu: starostwo Karoliniszkes oraz nieparzysta strona ul. Architektu od nr 77 do nr 115 i parzysta strona od nr 132 do nr 266 starostwa Lardynai.
- Lardynai — okręg wyborczy nr 9 (centrum — starostwo Lardynai, Erfurto 29). W okręgu: starostwa Paneriai i Wilkpede, starostwo Lardynai, z wyjątkiem nieparzystej strony ul. Architektu od nr 77 do nr 115 i strony parzystej od nr 132 do nr 266.
- Naujoji Wilnia — okręg wyborczy nr 10 (centrum — starostwo Naujoji Wilnia, Kojelewicziaus 127). W okręgu: starostwa Naujininkai i Naujoji Wilnia.
- Zarasajski Okręg Wyborczy nr 52 (centrum — Zarasajski Rada Rejonowa, Tarybu a 22). W okręgu: rejon zarasajski oraz osiedle typu miejskiego Snieczius w rejonie ignaliskim.
- Ignaliskis-Swiecianski Okręg Wyborczy nr 53 (centrum — Ignaliskis Rada Rejonowa, Laiswes 76). W okręgu: rej. ignaliskis bez osiedla typu miejskiego Snieczius i miasto Swieciany gminy adutiska, cyrkiska, nowostrumajka, sarajiska, swiraka rej. swiecianski.
- Malacko-Swiecianski Okręg Wyborczy nr 54 (centrum — Malacka Rada Rejonowa, Wilniaus 44). W okręgu: rejon malacki oraz miasta Podbrodzie i Nowe Swieciany, gminy kaltaneiska, maguńska, podbrodzka, nowoswiecianska rej. swiecianski.

- Szyrwinko-Wileński Okręg Wyborczy nr 55 (centrum Szyrwinko Rada Rejonowa, Wilniaus 61). W okręgu: rejon szyrwinko oraz gminy awiszenska, bujwidziaska, dukszaska, mejszapska, niemenczyńska, podbrzeska, rzeszajska, suderska, suzajska rej. wileński.
- Wileńsko-Solecznicki Okręg Wyborczy nr 56 (centrum — Wileńska Rada Rejonowa, Rinkines 50). W okręgu: miasto Niemenczyn, gminy bezdańska, bujwidzka, kalwińska, lukajiska, międnicka, mickuńska, lawarska, wileńska i miasto Solecznicki, osiedle typu miejskiego Biała Waka, gminy akmeniska, gziwieniska, oiwierska, jasuniska, poszkońska, turpiaska, solecznicka rej. solecznickiego.
- Wileńsko-Trocki Okręg Wyborczy nr 57 (centrum — Wileńska Rada Rejonowa, Rinkines 50). W okręgu: gminy czarnoborska, grygajka, mariampolska, rudamińska, Waka Trocka, wojskacka w rejonie wileńskim i miasto Landwarow, gmina starotrocka w rejonie trockim.
- Trocki Okręg Wyborczy nr 58 (centrum — Trocka Rada Rejonowa, Wytauto 33). W okręgu: rej. trocki bez miasta Landwarow, osiedle typu miejskiego Elektrėnai, gminy starotrockie.
- Wareński-Ejszyski Okręg Wyborczy nr 70 (centrum — Wareński Rada Rejonowa, Wytauto 12). W okręgu: rejon wareński i miasto Ejszyski, gminy butrimańska, dainawska, ejszyska, kolesnińska, podborska rejonu solecznickiego.

Wileńska Szkoła Kultury czeka na Was!

W Wileńskiej Szkole Kultury otwarta została polska grupa. Kierunek: etnomuzyka. Jednakże o dalszym jej losie decyduje sama młodzież. Dotychczas są tylko trzy podania i, jeśli nie będzie ich więcej, plany te nie zostaną zrealizowane. Zawiadamiamy wszystkich chętnych, że dziś w jutro 7-8 sierpnia przy-

mowane są dokumenty do tej grupy. Poświęcimy Egzamin wstępny i rozpoczyna się 10 sierpnia i będą następujące: sprawdzian sluchu muzycznego, dyktando z języka polskiego i ustny egzamin z historii Litwy. Adres uczelnia: ulica Didžioji 38, tel.: 61-53-74. Skorzystajcie z tej szansy! Inf. w.

Komunikat XV konferencji ministrów spraw zagranicznych Estonii, Łotwy i Litwy

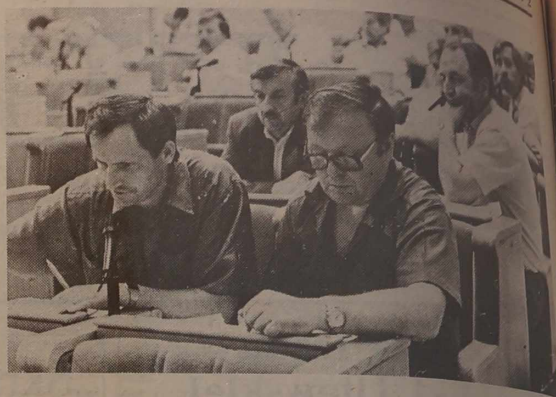
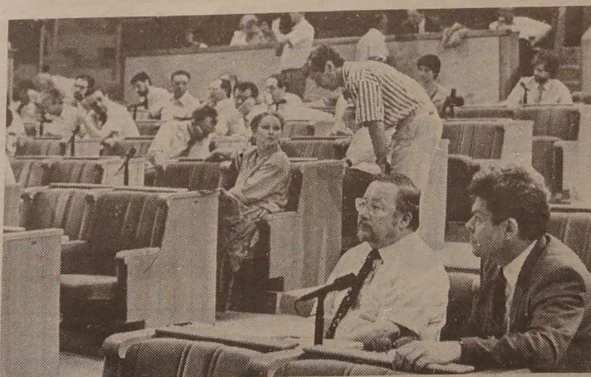
Ministrowie spraw zagranicznych trzech państw, zapraszając Rosję na spotkanie ministrów na konferencji helińskiej KBWE do opracowania konkretnego planu jak najszybszego i najspraw-

realnego wcielania w życie zobowiązań wypływających z deklaracji politycznej, uchwalonej na konferencji helińskiej KBWE do opracowania konkretnego planu jak najszybszego i najspraw-

niejszego wycofania wszystkich wojsk z terytorium krajów bałtyckich.

Uczestnicy negocjacji liczą na to, że spotkanie ministrów spraw zagranicznych czterech państw pomoże oficjalnym delegacjom znaleźć wspólny język w dwustronnych rozmowach z uwzględnieniem obecnie wyrażane sformułowanej zasady międzynarodowej.

Ryga, 5 sierpnia 1992 r.

Deputowani udają się na urlop

Dla małych wilan, których nasz fotoreporter Walerij CHARIN utrwalił na zdjęciu, nie jest rzeczą istotną, czy się bawić nad jeziorem, czy w sercu stolicy przy tchnących powagą murach, gdzie się rodzą decyzje wagi państwowej, skorzystać ze zbawiennej chłodu tryskającej fontanny. Jak się bawić, to się bawić! Przecież światem rządzą lato, słońce i wakacje...

Zresztą tego lata upał panował nie tylko na zewnątrz parlamentu, ale również na

sali obrad niekiedy temperatura dyskusji przekraczała nawet dopuszczalne normy. W polityce — czasy nie na wczasy, tym niemniej nasz parlament postanowił udać się na urlop. Postowię zapowiada, że we wrześniu będą kontynuować pracę. Jednak nie chciałabym prognozować, bowiem warunki będą dyktować sytuacja w państwie. Dodam, że obecna Rada Najwyższa jeszcze nie opuszcza areny politycznej. Zanim zostanie wybrany i zberze się nowy Sejm, ma

do zrealizowania wiele ambitnych zamiarów. Mimo to, fragmenty przedurlopowych posiedzeń, które uchwycił fotoreporter naszej gazety W. Charin, niebawem staną się historyczne. Teraz zaś po wyczerpującej pracy deputowani mogą sobie pozwolić na odrobinę relaksu.

Pogody ducha, pomyślnych wakacji w imieniu redakcji „Kuriera Wileńskiego” życzy parlamentarzystom

Jadwiga BIELAWSKA

Owoce pracy parlamentu Litwy

Na pierwszej — piątej sesjach (11 marca 1990. — 23 lipca 1992) Rady Najwyższej Republiki Litewskiej przyjęto:

267 ustaw, 591 uchwał (prócz protokółnych), 48 oświadczeń, 42 odezwy, 7 deklaracji.

Na piątej sesji (12 marca 1992 — 23 lipca 1992) Rady Najwyższej Republiki Litewskiej zostały przyjęte następujące ustawy:

Konstytucja

Akt konstytucyjny w sprawie nieprzystępowania Republiki Litewskiej do postęgowieckich Związków Wschodnich, 8 czerwca 1992

Ustawa o zmianie części pierwszej artykułu 27 ustawy Republiki Litewskiej o referendum, 8 czerwca 1992

Ustawa o nowelizacji i uzupeł-

nieniu Tymczasowej Ustawy Zasadniczej Republiki Litewskiej i zmianie nazwy instytucji najwyższej władzy państwowej Republiki Litewskiej, 7 lipca 1992

Ustawa o wyborach do Sejmu, 9 lipca 1992

Organy państwowe

Ustawa o powołaniu sądów dzielnicowych, 12 marca 1992

Prawa człowieka i inne kwestie społeczne

Ustawa o uzupełnieniu części pierwszej artykułu 10 ustawy Republiki Litewskiej „O trybie i warunkach przywracania prawa własności obywateli do zachowanych nieruchomości”, 24 marca 1992

Ustawa o regulowaniu sporów zbiorowych, 17 marca 1992

Ustawa o zaopatrzeniu mieszkalnym 13 stycznia 1991 r. i następnych kanców w pomieszczenia mieszkalne, 7 kwietnia 1992

Ustawa o uzupełnieniu i nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej o prasie i innych środkach masowego przekazu, 9 kwietnia 1992

Ustawa o odpowiedzialności za ludobójstwo mieszkańców Litwy, 9 kwietnia 1992

Ustawa o nowelizacji artykułu 25 ustawy Republiki Litewskiej o państwowych ubezpieczeniach społecznych, 16 kwietnia 1992

Ustawa o uzupełnieniu i nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej „O trybie i warunkach przywracania prawa własności obywateli do zachowanych nieruchomości”, 7 maja 1992

Ustawa o nowelizacji rozdziału 30 Kodeksu Cywilnego Republiki Litewskiej, 15 lipca 1992

Ustawa o nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej „O nowelizacji i uzupełnieniu ustawy „O dodatkowych gwarancjach społecznych dla rodzin osób, które ucierpiły w walce o wolność Republiki Litewskiej w wyniku agresji dokonanej w dniach 11—

15 stycznia 1991 r. i następnych wydarzeń”, 15 lipca 1992

Ustawa o indeksowaniu grzyw i opłat przewidzianych w kodeksach Republiki Litewskiej, 15 lipca 1992

Gospodarka

Ustawa o nowelizacji czwartej części artykułu 7 ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego, 17 marca 1992

Ustawa o pierwszeństwie pracowników w nabywaniu akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw, 7 kwietnia 1992

Ustawa o uzupełnieniu i nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji majątku przedsiębiorstw rolnych, 23 kwietnia 1992

Ustawa o uzupełnieniu i nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej o spółkach rolniczych, 23 kwietnia 1992

Ustawa o uzupełnieniu i nowelizacji ustawy Republiki Litewskiej o reformie rolnej, 7 maja 1992

Ustawa o nowelizacji i uzupełnieniu tymczasowej ustawy Repu-

bliki Litewskiej o podatku dochodowym od osób fizycznych, 28 maja 1992

Ustawa o podstawach ewidencji buchalteryjnej, 18 czerwca 1992

Ustawa o nowelizacji poszczególnych artykułów niektórych ustaw Republiki Litewskiej, 23 czerwca 1992

Ustawa o podatku gruntowym, 25 czerwca 1992

Ustawa o bankach komercyjnych (akcyjnych), 2 lipca 1992

Ochrona kraju i kwestie porządku wewnętrznego

Ustawa o nowelizacji i uzupełnieniu kodeksu Republiki Litewskiej o administracyjnych naruszeniach prawa, 26 maja 1992

Ustawa o granicy państwowej, 25 czerwca 1992

Ustawa o ochronie granicy państwowej, 25 czerwca 1992

Ustawa o działalności operacyjnej, 15 lipca 1992

Na piątej sesji Rady Najwyższej Republiki Litewskiej przyjęto: 29 ustaw, 105 uchwał, 2 oświadczenia.

Kto był i pozostaje wykonawcą zamierzeń KGB w skłócaniu Litwinów z Polakami?

(Dokończenie ze str. 1)

lym, aby historycznie Litewska, zaś etnicznie wielonarodowa Ziemia Wileńska nadal się rozwijała jako wielokulturowa, wielojęzyczna kraja niepodległej Litwy, gdzie powinny być stworzone jednakowe możliwości dla rozwoju wszystkich kultur i języków. Wszelka próba skierowania w rozwoju Wileńszczyzny w jednym kierunku — czy to litwinizacji, czy to polonizacji — po niemiecku. Zachowanie wielonarodowej tożsamości Wileńszczyzny — jako wartości o charakterze ogólnoeuropejskim — powinno być wspólną troską Państwa Litewskiego oraz wszyst-

kich zamieszkałych tu mniejszości narodowych.

Podczas briefingu głos zabrał również deputowany do RN RL E. PETROWAS, który ustosunkował się do kwestii przebadania działalności poszczególnych deputowanych do RN RL w świetle komunikatu Prokuratury Generalnej RL o przebiegu śledztwa w sprawie karnej o publicznym nawoływaniu do naruszenia suwerenności RL.

Deputowani Z. Balcewicz oraz E. Petrowas odpowiedzieli na liczne pytania dziennikarzy. Briefing trwał ponad godzinę.

Inf. w.

Spotkanie dziennikarzy z wicepremierem

Wczoraj w gmachu rządu odbyło się pierwsze spotkanie wicepremiera Bronisława Lubysa z dziennikarzami, dyrektorami niektórych zakładów oraz przedstawicielami organizacji przedsiębiorczych.

Odbiegając od tradycji, wicepremier nie wystąpił ze słowem wstępnym, lecz od razu odpowiadał na pytania. Wywiązała się dyskusja ośmiennie kilku podstawowych kwestii. Wiele zbranych żywo interesowała sytuacja energetyczna republiki.

Bronisławas Lubys poinformował, że choć limity dostaw ropy już są wyczerpane, większy kryzys raczej nam nie grozi. Są bowiem pewne zapasy. Prócz tego, rząd Litwy w sprawie dostaw ropy aktualnie prowadzi rozmowy z placówkami komercyjnymi Rosji. Jest poważna nadzieja na osiągnięcie porozumie-

nia, a i ceny są całkiem przystępne. Litwa zmuszona jest szukać nowych partnerów, w komercji, gdyż podstawowi dostawcy z Rosji nie wywiązują się z umów, lecz na własną rękę stale podnoszą ceny, bez uprzedniego uzgodnienia z nami.

Na wiele pytań z dziedziny handlu i gospodarki, wicepremier odpowiadał, iż nie jest to kompetencja rządu, że rząd nie kosz na śmieci, do którego się trzeba z byle drobiazgiem zwracać. Rząd nie ma zamiaru dawać pieniędzy, ani rozwiązywać kwestii, które się powinno rozwiązywać w ministerstwach, a może nawet w samych zakładach. Rząd ma zamiar po prostu rządzić, opracowanie konkretnych kroków, pomysłów i propozycji należy do specjalistów od przemysłu, rolnictwa itp. Bronisławas Lubys powiedział, że osobiście dołoży wszelkich

starań, by jak najszybciej zrealizować dobrze opracowaną usługę o bankructwie i tak tutaj opłakanego stanu naszej gospodarki, wicepremier wyjaśnił, że przygotowanie się obecnie do podpisania między państwowych umów o rozliczeniach. Gdy tylko takie umowy się podpiszą, wprowadzenie litów nie będzie bolesne.

Na pytanie, co rząd robi, by wprowadzenie litów jeszcze bardziej nie pogorszyło i tak już opłakanego stanu naszej gospodarki, wicepremier wyjaśnił, że przygotowanie się obecnie do podpisania między państwowych umów o rozliczeniach. Gdy tylko takie umowy się podpiszą, wprowadzenie litów nie będzie bolesne. Zarówno w uprzednich wypowiedziach premiera, jak i obecnie wicepremiera, całkiem nieudwuznacznie przebrzmiało stwierdzenie, że będziemy musieli zaciąć pasa.

Julitta TRYK

Jak będziemy wybierać posłów do sejmiku?

Jaki system wyborów przewidziano niedawno powołanego w parlamencie Ordynacji wyborczej do Sejmu?

Powziliśmy w zasadzie nową ustawę. Odróżnia się ona od byłej przede wszystkim tym, że ugruntowuje mieszany system wyborów. Połowa, czyli 71 posłów Sejmu będzie wybierana w jednomandatowych okręgach, tj. według podobnego trybu, jaki istniał dotychczas. Inna część mandatów — 70 zostanie przydzielona partiom w okręgu wielomandatowym, obejmującym całą Litwę. Taki system wyborów jest dla nas dziś nowością. Choćby oglądając się wstecz na naszą historię powiem, że w taki sposób wybierano Sejm Republiki Litewskiej zgodnie z ustawą z 1922.

Przygotowując tę ustawę staraliśmy się analizować doświadczenia innych państw i nie popaść ich błędów. Chcielibyśmy, aby Sejm był reprezentacyjny, tzn. odzwierciedlał różnorodność opcji politycznej istniejącej w państwie. Po drugie, nie chcielibyśmy, aby Rada Najwyższa była zbyt różnorodna. Wówczas zniechęlibyśmy się z kłopotami tworząc koalicje czy rząd jak dowodził przykład Polski. Tam w parlamencie reprezentowanych jest aż 29 sił politycznych. Sądę, że nie jest to dobry przykład do naśladowania. Chcielibyśmy wzorować się natomiast na państwach skandynawskich. Sądę, że 5-6 partii w Sejmie — to dla Litwy byłoby optymalnym wariantem. Dlatego ustaliliśmy granicę 4 proc. — partia będzie musiała mieć tyle głosów, aby mogła uczestniczyć w podziale mandatów.

O ile się orientuję, takie ustalenia nie dotyczą organizacji, reprezentacyjnych mniejszości narodowe...

Owszem. Doślijmy do takiej decyzji po dyskusjach, w tym z deputowanymi polskiej frakcji.

Czy partie polityczne i ruchy społeczno-polityczne, pretendujące do udziału w wyborach do Sejmu, będą

Rozmowa z Aurimasem Taurantem (na zdjęciu), deputowanym do RN RI, przewodniczącym parlamentarnej komisji odrodzenia państwa i Konstytucyj, kierownikiem grupy ds. przygotowania projektu Ordynacji wyborczej do Sejmu.

musiały przerejestrować się?

Przed wszystkim orientowaliśmy się na to, że w wyborach mogą brać udział organizacje polityczne. Obecnie na Litwie zarejestrowano ponad 450 różnych organizacji społecznych. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami wszystkie one mogły brać udział w wyborach. To nie jest normalna sytuacja.

Wiele z nich jest nielicznych?

Oczywiście, co mogłoby doprowadzić do złożonej sytuacji, o której powyżej mówiłem. Dlatego w myśl nowej ordynacji wyborczej mogą w nich uczestniczyć organizacje polityczne, czyli polityczne partie, działające zgodnie z ustawą o politycznych partiach, a także ruchy społeczno-polityczne. Obecnie istniejące społeczne organizacje, pretendujące być subiektem ustawy o wyborach do Sejmu, będą musiały, w swym statucie wyraźnie określić, że są społeczno-politycznymi. Takie zmiany do swych statutów muszą one wnieść nie później niż 2 miesiące do dnia wyborów. Oprócz skorygowania statutu, w którym ma być określony, jak mówić, status organizacji, musi ona zebrać 1 tysiąc podpisów wyborców, popierających jej udział w wyborach. Jeśli chodzi o partie polityczne, to nie wszystkie były zarejestrowane zgodnie z ustawą o partiach politycznych. Do wyborów więc będą musiały się zarejestrować. Wówczas udokładni się, czy spełniają wymagania tej ustawy. W przedniu wyborów będą musiały popracować zarówno ruchy społeczno-polityczne, jak też partie polityczne.

Czy dotyczy to również ZPL-u?

Nie jestem obezpany ze statutu tej organizacji. Tym niemniej w myśl ustawy przed dwoma miesiącami do wyborów trzeba skorygować

go, wyraźnie formułując, że ZPL jest ruchem czy związkiem społeczno-politycznym. Owszem, jednocześnie może być to organizacja kulturalna, czy też o innym ukierunkowaniu. Ponadto do czasu zarejestrowania w wyborach, czyli przed 35 dniami do wyborów należy zebrać 1 tys. podpisów osób, popierających udział tej organizacji w wyborach. To są wymagania dla wszystkich pretendentów.

Gdyby statut kandydującej organizacji nie był „blogowany” przez Instancję nadzredną?

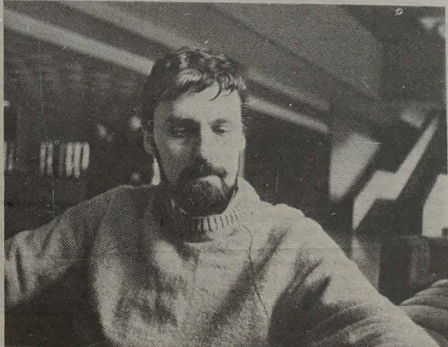
Nie wiem nawet, jak by to mogło się stać. Jeśli organizacja zgodnie z ustawodawstwem skoryguje swój statut, wówczas Ministerstwo Sprawiedliwości nie może odmówić przerejestrowania. Ponadto w ustawie przewidziane są bardzo krótkie, bodajże kilkudniowy termin, w ciągu którego to ministerstwo powinno udzielić odpowiedzi płacówce, która pisemnie się zwróciła w sprawie tego, czy jej statut odpowiada wymaganiom ustawodawstwa. Gdyby z winy jakichś urzędników nie zrobiono tego w terminie, to organizacja ma prawo zwrócić się do sądu.

Wybory do Sejmu, jak wiemy, odbędą się 25 października. Kiedy rozpocznie się zgłaszanie kandydatów?

Początku zgłaszania kandydatów dokładnie nie ustaliliśmy. Organizacje podczas swych zjazdów i konferencji mogą robić to już teraz. Za rejestracją kandydatów przez Główną Komisję Wyborczą rozpoczyna się na 65 dni przed wyborami, kończy się przed 35 dniami, czyli trwa 30 dni.

Zgłaszanie kandydatów mogą organizacje, społeczno-polityczne, partie. Jakże szanse mają niezrzeszone osoby?

Jedyną szansą osób pojedynczych jest zebranie tysięcy podpisów wyborców o tym, gdzie zamierza kandydować. Przypuszczam, że niezadługo Główna Komisja Wyborcza ustali granice okręgów. Wówczas będzie można

przystąpić do zbierania podpisów.

W jaki sposób będą kształtowane okręgi wyborcze na Wileńszczyźnie, czy obejmą one zwarcie mieszkających tam Polaków?

Jest to kompetencja Głównej Komisji Wyborczej. Zaznaczę tylko, że tych okręgów będzie dwa razy mniej niż podczas poprzednich wyborów do RN. Wówczas było 141 dzielnice, teraz będzie 71 obwodów. Trzeba będzie uwzględnić zmiany liczebności mieszkańców, które mogły nastąpić w ciągu tego okresu.

W dniu wyborów każdy wyborca, który przyjdzie do swego obwodku, otrzyma...

dwie karty głosowania: w jednej będą poszczególne kandydaci, z których trzeba będzie wybrać jednego (czyli tak, jak było kiedyś), zaś w drugiej — nazwy wszystkich uczestniczących w wyborach organizacji politycznych, z których też trzeba będzie wytypować jedną. Mandaty dla organizacji politycznych będą podzielone zgodnie z otrzymaną na całej Litwie ilością głosów. Przypuścimy, że partia czy ruch otrzyma 10 mandatów, więc pierwszych 10 kandydatów z ich list zostanie posłami. Jeśli znajdą się tam kandydaci, którzy kandydują jednocześnie w okręgu jednomandatowym, zostali już wybrani, to ten mandat przydzielą się kolejnej osobie z listy partyjnej. Każdy kandydat może kandydować na liście partyjnej

nej i w okręgu jednomandatowym. Jednak tylko w jednym spisie i jednym okręgu.

Czy w kartach do głosowania, dotyczących wyborów organizacji politycznych, nie będą wskazane konkretne nazwiska ich liderów?

Nazwiska tam nie będą figurowały. Zająłoby to wiele miejsca, ponieważ listy partyjne mogą być bardzo długie. Nie określiliśmy ich maksymalnej wielkości. Ustalono natomiast minimalną ilość — 20 kandydatów, których ma zgłosić każda organizacja. Listy kandydatów będą zamieszczone w prasie, a także w każdym obwodzie. Wyborcy, oddając swój głos, będą orientowali się nie tylko na programy partii, ale też na konkretnych liderów.

Jakie jeszcze innowacje są charakterystyczne dla nowej ordynacji wyborczej?

Rezygnujemy z systemu głosowania w domach do urn, który istniał w czasach sowieckich. Przekształcamy się na bardziej cywilizowany sposób, jaki obrała większość państw europejskich. Chodzi o głosowanie pocztą, który w dniu wyborów nie będą mogli przyjąć do swych obwodów. Tydzień przed wyborami będą oni mogli oddać swe głosy w oddziałach łączności.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała
Jadwiga BUKŁAWSKA
Fot. J. KJewniczuz

GŁÓWNA KOMISJA WYBORCZA INFORMUJE

Kierownikom partii politycznych i ruchów społeczno-politycznych Republiki Litewskiej, uczestniczących w wyborach do Sejmu

Główna Komisja Wyborcza w myśl artykułu 13 Ordynacji Wyborczej do Sejmu prosi Was do 9 sierpnia 1992 r. zgłosić kandydatury przewodniczących i członków nowo utworzonych komisji wyborczych w okręgach wyborczych.

Prosimy podać następującą informację o zgłaszanych osobach: imię i nazwisko, rok urodzenia, wykształcenie, miejsce pracy i obowiązki, jaką organizację polityczną reprezentuje, miejsce zamieszkania, telefon służbowy i domowy.

Propozycje należy złożyć w postaci odpowiedniego protokołu lub uchwały.

Informacja telefoniczna: 62-49-15 i 61-77-88.

Wacławas LITWINAS,

Przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej

Vilnius, 2 sierpnia 1992 r.

Zalecany wzór

LISTA PODPISÓW WYBORCÓW

My, niżej podpisani, zgodnie z art. 30 Ordynacji Wyborczej do Sejmu popieramy

(Nazwa ruchu społeczno-politycznego, imię, nazwisko kandydata na posła i nr okręgu wyborczego) ... udział w wyborach.

Nr part.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Adres	Data podpisania	Podpis
1	2	3	4	5	6

Uwaga: niniejszą listę zgodnie z artykułem 31 Ordynacji Wyborczej do Sejmu przedstawia się odpowiedzialnej komisji wyborczej razem z innymi dokumentami poświadczającymi.

Rosja negocjuje z państwami bałtyckimi

Są to pierwsze negocjacje po tym, gdy w 1939 r. Josef Wisarionowicz Steln wspólnie z Wiczesławem Michałowiczem Molotowem wystąpił wobec Litwy, Łotwy i Estonii z ultimatum. Specjalny korespondent ELTA Barys Buczelis przed wyjazdem z Wilna poinformował: 6 sierpnia w Moskwie spotkał się ministrowie spraw zagranicznych trzech państw bałtyckich i Rosji. Kregi dyplomacji Europy oczekują go z niecierpliwością zainteresowaniem. Przypuszczenia co do porządku dnia przyszłego spotkania podają zagraniczne agencje prasowe. Oficjalnie jednak nie poinformowano o nim.

Głównymi źródłami są wypowiedzi pracowników dyplomatycznych na konferencjach prasowych oraz uzyskane przez dziennikarzy dane. Dyrektor Departamentu Informacji i Prasy Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rosji Siergiej Jastrżebki na konferencji prasowej powiedział, że spotkanie powinno wyказать, że Rosja prowadzi nową politykę

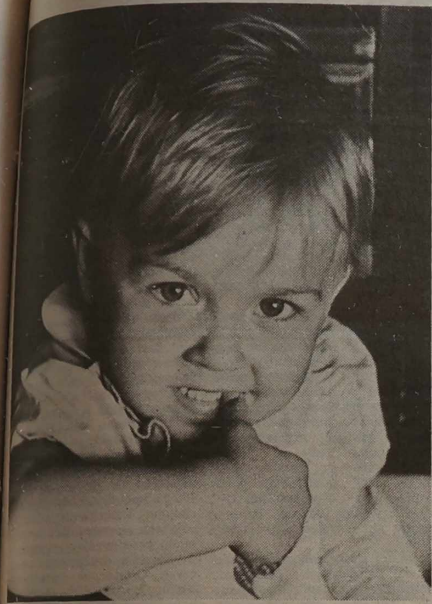
względem krajów bałtyckich”. Zgodnie z nią, zdaniem Siergieja Jastrżebkiego, zamierza się poczynić kroki w kierunku normalizacji stosunków z tymi państwami we wszystkich dziedzinach, a także normalizacji kwestii praw człowieka.”

Tymczasem Galina Sidorowa — doradca polityczny ministra spraw zagranicznych Rosji Andrieja Kozryewa, która notabene przez wiele lat była sprawozdawcą politycznym czasopiśmie „Nowoje wremia” i w latach 1990 — 1992 opublikowała wiele artykułów, z reguły sympatyzujących z wysiłkom krajów bałtyckich na rzecz niepodległości, powiedziała, że na spotkaniu omawiany będzie „pakiet propozycji Rosji co do wycofania wojsk rosyjskich z terytorium państw bałtyckich”. Korespondentowi ELTA powiedziała ona, że jak dotychczas awansowała, że to jedna z głównych postulowanych przez stronę rosyjską kwestii.

daje, iż Andriej Kozryew w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że Rosja zamierza „przedłożyć wariant, który by pomógł w przygotowaniu spotkania na szczycie z państwami bałtyckimi”. Miałoby ono na celu „przekształcenie stosunków z tymi krajami w stosunki sąsiadkiej przyjaźni”. Do tego wariantu, zdaniem Andrieja Kozryewa, zostałyby włączone sprawy wojskowe, problemy rozszere terytorialnych, które, jego zdaniem, strona rosyjska „odrzuca całkowicie”, jak też inne kwestie.

Z ministrem spraw zagranicznych Rosji, jak się wydaje, zamierza wstąpić w spór pierwszy zastępca dowódcy sztabu generalnego Sił Zbrojnych Rosji generał pułkownik Michail Kolesnikow, który oświadczył, iż państwa bałtyckie powinny zrozumieć trudności, z którymi się boryka Rosja, wycofując swe wojska z Niemiec, Polski i Mongolii.

Nikt nie zgadnie o czym myślę...

NASZE ZDROWIE

Od czego boli głowa?

Od trosk i zmartwień — powie większość z nas, ale to będzie tylko połowa prawdy. Choć bóle głowy trapią niemal każdego, to przyczyna w każdym przypadku jest inna. Czy, na przykład, mogą one być sygnałem jakiejś choroby? Tak, od banalnej infekcji i przeziębienia począwszy, a na poważnych schorzeniach nerek, watroby, na anemii, zaburzeniach w krążeniu, już wysokim ciśnieniu skończywszy. Zbyt niskie ciśnienie też może objawiać się bólami głowy, a nie na szczyście ta dolegliwość, w przeciwieństwie do wysokiego ciśnienia, nie jest groźna. Najczęściej jednak podłożem bólu głowy jest zmęczenie, niedostatek snu, chwilowe uczucie głodu, zatrucie nikotyną, lekami, czy po prostu... brak świeżego powietrza. Na bóle głowy skarżą się kobiety, gdy są nadmiernie zmęczone, męczące — wtedy, gdy ma stan zapalny zatok, a w ogóle ludzie pracujący w hałasie, mający kłopoty ze wzrokiem lub nieodpowiednie okulary, ulegający łatwo irytacji i znudzeniu. Kłopoty, a nie zapalenie, lub nieodpowiednie okulary, ulegający łatwo irytacji i znudzeniu. Kłopoty, a nie zapalenie, lub nieodpowiednie okulary, ulegający łatwo irytacji i znudzeniu.

migrenę! To chyba pomyłka! Między zwykłymi bólami głowy a migreną istnieje wyraźna różnica. Migrena jest określoną jednostką chorobową, której symptomy nietrudno rozszyfrować. Ataki zazwyczaj się zaczynają się zazwyczaj rano, tuż po obudzeniu z głębokiego snu, „migotaniem” przed oczami jakby kolorowych światełek. Gdy to minie, pojawiają się silny, obejmujący jedną połowę głowy ból. Towarzyszą mu nudności, a nawet toższe. Taki stan może się utrzymać przez wiele godzin.

Migrenę leczy się pod kierunkiem specjalisty, stosując zalecone przez niego środki i metody postępowania. Co może złagodzić zwykły ból głowy? Na przykład, masaż, którego następstwem jest rozluźnienie mięśni pleców, a właściwie grzbietu... Po paru chwilach odczuwa się wyraźną ulgę. Pomaga również ciepła kąpiel, pobudzająca krążenie krwi. Przy migrenie bardzo ciepły natrysk u wielu osób działa jak lek. A co z proszkami? To zależy. Jeśli głowa boli sporadycznie — można przynajmniej spróbować, obficie go popijać. Jeśli jednak boli często, to znaczy, że istnieje jakaś przyczyna, którą należy wyjaśnić i podłoże tych bólów leczyć.

Jeśli na pewno wiadomo, że pojawiają się od czasu do czasu ból głowy nie wiąże się z niczym groźnym — warto wypróbować stary jak świat środek: kilka głębokich oddechów, przy otwartym oknie. Jeszcze radykalniej pomaga spacer. Idąc trzeba oddychać regularnie i głęboko, aby przyspieszyć obieg krwi, bo wtedy tkanki mózgu otrzymują więcej tlenu. Przy zbyt wysokim ciśnieniu dobrze robi zimny okład położony na kark.

Umówmy się jednak: jeśli głowa boli zbyt często, co przeskądza nam w pracy i w wypoczynku — koniecznie zwróćmy się do lekarza.

Pytacie - odpowiadamy

Rzucić palenie

Droga Redakcjo! Proszę napisać coś o szkodliwości palenia. Marzę, aby małą przestać palić. Kosztowna to jest dziać używka, a do tego szkodzi zdrowiu. Nie wiem, jakiego argumentu mam użyć. Pytam go wprost: „Czy ty się nie boisz raka gardła, czy raka żołądka? (Ale ten zły nawyk widocznie zbyt mocno w nim tkwi). Czekam na coś przekonującego w gazecie. Z stanowiskiem Agnieszka Z. Wilno.

Szanowna Czytelniczko! Zasięgnęliśmy opinii u specjalistów z dziedziny psychoterapii oraz coś niecoś udało się znaleźć w odpowiednich publikacjach. Proponujemy to uwadze pani męża oraz innych palaczy.

Otoż każdy palacz, obojętnie, czy jest głęboko uzależnionym nałogowcem, czy tylko początkującym fajkowiczem stanowi odrębną jednostkę psychofizyczną i powinien mieć możliwość wybrania najwłaściwszej drogi wyzwolenia się z choroby nikotynowej.

Wszystkich dotyczą jednak dwie zasady:

1. Motywy decyzji są ściśle prywatne, może ich być wiele lub mało, ale wszystkie muszą być autentyczne, to znaczy człowieka ma szansę na rzucenie palenia tylko wtedy, kiedy tego CHCE. Innymi słowy: siła, moc i energia niezbędne w walce z chorobą nikotynową deje nam wyłącznie — to psychoterapia, hipnoza, próby rodziny, zarządzania administracyjnego, leki etc. — pełnią rolę pomocniczą, są wtórne, czyli bez udziału WOLI stają się bezużyteczne.

2. Zależaniem, zniechęceniem, narzut do papierosów nie stanowi o przegranej. Świadczą jedynie o zakończeniu pewnego etapu oraz o — być może — niewłaściwie wybranej kuracji, względnie o niesiumieniu wykonywaniu metod dobranych prawidłowo. Dla przykładu: jeżeli się powiedziane, że należy pić 2

do 3 litrów płynów i sypać po 8 godzin dziennie, to nie należy robić wyjątków, bo ten jeden zapalony papieros („musiałem, samochód mi nawalił, a już byłam spóźniona”) jest właśnie skutkiem niedbalstwa w leczeniu.

Tak czy inaczej — jeżeli się nie udało (po kilku dniach, tygodniach, miesiącach) — to nie powód do zmartwienia. Po prostu zaczynamy jeszcze raz: na pewno później łatwiej.

3. Choroba nikotynowa ma pewne przykre podobieństwo do alkoholowej: po zakończeniu kuracji nie wolno wypalić już ani jednego. Tak jak są niepijący kuracji nie wolno wypić już ani jednej kieliszki, tak — my będziemy niepalącymi palaczami, bo, niestety, nasze organizmy zachowują na zawsze pamięć „dobrodziejstw” nikotyny... Toteż jakże częste „sprawdzenie, czy papieros mi jeszcze smakuje”, jest — co to dużo mówić — niczym innym, jak wpuszczaniem się w maliny.

Wracając do obu szkół — w gruncie rzeczy metody postępowania są bardzo zbliżone, tylko przy stopniowym odstawianiu papierosów, cały proces trwa dłużej i dla zainteresowanego przebiega nieco łagodniej.

Niemniej jednak w jednym i drugim przypadku zalecane jest odpowiednio przygotowanie polegające na ustaleniu i umocnieniu motywacji, na odpowiedniej diecie i wprowadzeniu ćwiczeń relaksujących. Rzucając palenie etapami, zaczynamy od tzw. palenia świadomego, to znaczy analizujemy dokładnie każdego zapalającego papierosa, najpierw (przez kilka dni) w myślach, potem na piśmie (zakładamy zeszyt i pod odpowiednią datą wypełniamy rubryki: miejsce wypalenia, w jakiej sytuacji, jak silna była potrzeba, dlaczego zapaliłem (am), reakcja na papierosa, zarzem stopniowo ograniczając ich liczbę do 10 na

dobę (tydzień — dwa) i do pięciu (też tydzień — dwa), po czym piszemy „wyrzucenie” na temat swojego palenia i — odstawiamy.

W tym czasie pijemy już bardzo dużo płynów, bo nikotyna rozpuszcza się w wodzie (jak najwięcej soków i wody mineralnej, mogą być napary ziół), jedamy dużo surowych jarzyn (znakomite efekty daje grzyźliwa lub ziele rzodkiewki; marchewki), przechodzimy na dietę z przewagą mleka i przetworów mlecznych, chude mięso i z wody, raczej mdle; ostro przyprawy wymagają życia zapalenia, zwalniamy tempo życia, staramy się jak najdłużej spać w nocy i „ucinać drzemki” w ciągu dnia (jeśli to nierealne — robimy głębokie oddechy i ćwiczenia relaksujące), zostawiamy samochód w garażu i przesiadamy się na komunikację miejską, chodzimy dużo pieszo, rano i wieczorem uprawiamy masaż (jeśli zdrowie pozwala), innymi słowami „placemy” organizm, odnawiamy się, dotleniamy, relaksujemy. W trudnych momentach recytujemy na głos zalecenia w rodzaju: jestem człowiekiem niepalącym, nie lubię papierosów, nie potrzebuję palenia etc.

A oto nieco wskazani pomagających przewzyczyć chęć zapalenia (podajemy za przewodnikiem tytułu „Rzucam palicę”):

1. Wypij szklankę mleka, wody, soku, naparu ziół.
2. Odechnij głęboko 5 razy (nosem wdech, ustami wydech).
3. Idź się przejść, nadech dookoła bloku.
4. Pogimnastykuj się.
5. Policz powoli od 100 do 1.
6. Znajm się czymś, co bardzo lubisz.
7. Umij zęby miętową pastą.
8. Weź tusz — gorący i zimny (jeśli nie ma przeciwwskazań) i wytrzyj się mocno szorstkim ręcznikiem.
9. Pożuj coś — gumę, pestki, warzywa.
10. Recytuj zaklęcie — do skutku.
11. Zadzwoń do kogoś miłego, kto podtrzyma cię w twoich wysiłkach.

Powab i wdzięk

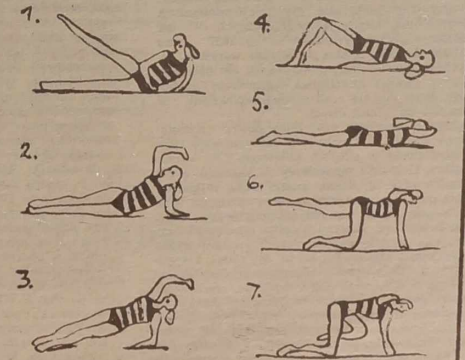
Gorące słońce, wspaniała plaża, luz i odpoczynek... Wszystko to jest pięknie i zachęcające do momentu, kiedy niektóre z nas chcą wystąpić na założonej przez w kostiumach kąpielowych bezwzględnie obnażając niedostatki figury, a przede wszystkim otyłość, skrzepnie ukrywane pod luznymi bluzkami.

A więc aby nasze samopoczucie podczas urlopu było jak najlepsze, proponujemy rzucić nieco zbędnych kilogramów, od dawna bowiem wiadomo, iż prawidłowa dieta i regularna gimnastyka czynią cuda. Gimnastykę można wykonywać też na plaży.

Oto zestaw ćwiczeń, które poprawią linię bioder i talii:

1. Leżąc na prawym boku i opierając się dłońmi o podłogę, unieść nieco tułów, a następnie podnieść i opuścić wyprostowaną nogę (nie zginać kolana!). Ćwiczenie wykonać 10 razy, po czym przekręcić się na lewy bok i powtórzyć ćwiczenie.

2 — 3. Leżąc na prawym boku, oprzeć się na łokciu i unieść nieco tułów, wolną rękę wzniesienie w górę, unosząc jednocześnie

cate ciało. Powoli wrócić do pozycji wyjściowej (przez cały czas obie nogi muszą być wyprostowane). Ćwiczenie wykonać 10 razy, po czym przekręcić się na lewy bok i powtórzyc.

4. Leżąc na plecach, wyciągnąć ręce wzdłuż ciała. Podkurczyć nogi i powoli unieść biodra do góry. Wrócić do pozycji początkowej. Ćwiczenie powtórzyc 10 razy.

5. Leżąc na brzuchu (nogi wy-

prostowane) oprzeć głowę na skrzyżowanych rękach i starać się podnieść je jak najwyżej do góry. Wrócić powoli do pozycji wyjściowej i bez pośpiechu powtórzyc ćwiczenie 10 razy.

6 — 7. Przyjąć pozycję „na czworakach”. Jedną nogę wyprostować i podnieść jak najwyżej. Wracając do pozycji wyjściowej zgiąć nogę i przyciągnąć kolano do klatki piersiowej. Ćwiczenie powtórzyc 10 razy każdorazowo zmieniając nogi.

Zróbmy wzmiankę w systematycznym uprawianiu reprowalacyjnych ćwiczeń oraz... relaksacyjnych efektów.

„Pocieszające”

Okresy pokoju między wojnami są absolutnie niezbędne. Głównie z tego powodu, żeby się można było rozliczyć z poprzedniej wojny i przygotować następną.

Ceny żywności rosną z dnia na dzień, ale na całej szczęście coraz więcej tej żywności jest zatrutej, dzięki czemu łatwiej nam się na żywności oszczędzać.

Mało tego, że statystyki są nieprawdziwe, to jeszcze są fałszowane.

Zestaw przygotowała J. dwiga PODMÓSTKO
Fot. W. Charin

